

BASEL II

TTGV Yönetim Kurulu Bilgilendirme Sunumu

Nisan 2007, Ankara

Sunum Planı

- Ø Genel Olarak Basel
- Ø Basel I-Basel II
- Ø Yeni Standartların Temel Çerçevesi
- Ø Uygulamaya Geçiş
- Ø Standart Yöntem
- Ø Basel II deki KOBİ Tanımı
- Ø Basel II nin Ülke Ekonomisine Etkileri
- Ø KOBİ lerin Yapması Gerekenler
- Ø TTGV de Maliyetler ve Teminatlar
- Ø Basel II'nin TTGV Faaliyetlerine Muhtemel Etkileri

BASEL Nedir?

- BIS “Bank of International Settlements” “Uluslararası Takas Bankası” 1930 yılında İsviçre’nin Basel şehrinde kuruldu.
- BIS’in bünyesinde 1974 yılında kısa adı Basel Komitesi olan Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Komitesi oluşturuldu.
- Gelişmiş ülkelerin Merkez Bankaları ve bankacılık denetim otoritelerinden üst düzey yetkililerin katılımıyla oluşturulmuş bir komitedir.
- Bu Komite’nin amacı tüm dünyadaki bankaların ortak standartlarda çalışmasını sağlamaktır.

BASEL I

- Basel Komitesi tarafından 1988 yılında yayınlanan Basel I Standartları ile bankaların çalışma kriterleri ilk defa belirlenmiştir.
- Bankaların krizlere karşı dayanıklılığını artırmak için sermayelerinin riskli aktiflere oranının %8'den az olamayacağı ifade edilmiştir.

$$\frac{\text{Özsermaye}}{\text{Risk Ağırlıklı Aktifler} + (\text{Piyasa Riski}) * 12,5} \geq 8$$

- Oldukça basit bir hesaplama yöntemine sahip olan Basel I Bankacılık sektöründe ortaya çıkan baş döndürücü gelişmeler karşısında kısa sürede sorgulanır hale gelmiştir.

Neden BASEL II Doğdu?

- Krizler: Sermaye hareketlerinin serbestleşmesi sonucu tüm uluslararası piyasalar etkilenmektedir.
- Finans piyasalarının ve estrümanların gelişmesi
- Artan Risk Hacmi

Genel Olarak Basel II

- § Basel II olarak adlandırılan yeni standartlar 2004 yılında yayınlanmıştır.
- § Basel II ile Dünya ve Türkiye Bankacılığı değişecektir.
- § Kredinin geri ödenmeme ihtimali, kime verildiği ile ilgilidir. Bu nedenle Firma derecelendirmesi Basel II ile önem kazanacaktır.
- § Bankaların ayırması gereken sermaye miktarı çoğunlukla kredinin risklilik derecesine bağlı olacaktır.
- § Derecelendirmeye bağlı olarak karar alınması ve risklerin yönetilmesi zorunlu olacaktır.
- § Dolayısıyla bankalar kredi kullanırken daha seçici olmak zorunda kalacaklardır, limit, teminatlandırma ve fiyatlandırma kararlarının etkileneceği açıktır.

Basel II Kapsamında Sermaye Yeterlilik Rasyosu

- Piyasa riskinin yanında operasyonel risk de eklendi.

Değişmeyenler:

Resmi Denetim açısından özsermayenin tanımı
%8 oranında sermaye yeterliliği rasyosu

Yeni:

Kredi risklerinin ölçülmesinde yeni metodlar
Operasyonel riskler

Yeni Standartların Temel Çerçevesi

Asgari Sermaye Yükümlülüğü:

Sermaye Yükümlülüğünün Hesaplanması

Risklerin Ağırlıkları/Derecelendirme

Risklerin Azaltılması(Teminatlar)

Denetim Otoritesinin Gözden Geçirmesi:

Bankaların sermaye durumunun genel risk profilleri ve stratejileri ile uyumlu olmasını sağlayacak biçimde denetlenmesi

Erken müdahale, asgari sermaye yeterliliği oranından daha fazla bir sermaye bulundurma

Hesaplamalarda dikkate alınmayan riskler

Stres Testleri

Piyasa Disiplini:

Gerekli tüm bilgileri zamanında ve şeffaf bir biçimde açıklama yükümlülüğü

Uygulamaya Geçiş

- G 10 ülkeleri 2007 de uygulamaya geçmiştir.
- Türkiye de ise 2008 başında Standart yaklaşım yürürlüğe girecektir. 2009 dan itibaren ise gelişmiş yaklaşımlara izin verilmeye başlanması hedeflenmektedir.
- Bankalarımızın %32'si 1-3 yıl içinde, %40'ı ise 4-6 yıl içerisinde ileri yöntemle hesaplama yapmaya başlayacaklarını beyan etmiştir.

Basel II'de Yer Alan Alternatif Ölçüm Yöntemleri

STANDART YÖNTEM

1988 de yayımlanan metnin devamı niteliğindedir. Riske duyarlılık daha geniş kapsamlı olarak ele alınır. Risk ağırlıkları bağımsız derecelendirme kurumlarının verdiği derecelere bağlı olarak belirlenir. Diğer Parametreleri Denetim Otoritesi sağlar.

TEMEL İÇSEL DERECELENDİRME YÖNTEMİ

Risk ağırlıkları İçsel Olarak hesaplanır.
Diğer Parametreleri Denetim Otoritesi sağlar.

GELİŞMİŞ İÇSEL DERECELENDİRME YÖNTEMİ

Risk ağırlıkları ve bütün diğer parametreler İçsel olarak hesaplanır.

Standart Yöntem - Hesaplama

**STANDART
YÖNTEM**

Risk ağırlıkları dış kredi derecelendirme kurumlarının verdiği derecelere bağlı olarak belirlenir.

STANDART YÖNTEM İLE HESAPLAMA

Risk Tutarı

X

Risk Ağırlığı

X

%8

=

Sermaye Etkisi

Risk ağırlıklı aktifler

Standart Yöntem - BASEL II'de KOBİ tanımı

- § Toplam yıllık satış cirosu 50 Milyon EUR'yu geçmeyen işletmeler KOBİ dir.
- § KOBİ ler bankalarda mevcut kredi tutarlarına göre 2 sınıfa ayrılacaklardır.

Kredi Tutarı (EUR)	Yıllık Satış Cirosu (EUR)	Sınıflandırma
> 1.000.000	< 50.000.000	Kurumsal
< 1.000.000	< 50.000.000	Perakende

Perakende Portföy Tanımı

- Kapsam: Gerçek kişiler veya küçük işletmelere kullanılan krediler.
- Ürünler: Tüm bireysel krediler ve finansal kiralama ürünleri; taksitli krediler, oto kredi ve kiralama ürünleri, destek kredileri ve tekrar edilebilen ve kısa vadeli krediler, kredi kartları
- Portföy limiti: Kredinin perakende portföyünün önemli bir kısmını kapsamaması, yeterli ölçüde risk dağılımının sağlanmış olması gerekmektedir.
- Risk Limiti: Tek bir borçluya kullanılabilecek kredi miktarının üst limiti 1 Milyon EUR.

Standart Yöntem - Risk Ağırlıkları

VARLIKLAR	AAA AA-	A+ A-	BBB+ BB-	BB-'NİN Altı	Derecesiz
Şirketlere Verilen Krediler	%20	%50	%100	%150	%100

VARLIKLAR	RİSK AĞIRLIĞI
Perakende Krediler	%75
İkamet Amaçlı Gayrimenkul Karşılığı Verilen Krediler	%35
Ticari Amaçlı Gayrimenkul Karşılığı Verilen Krediler	%100
Muhtelif Alacaklar ve Diğer Aktifler	%100

Basel II Standart Yöntem

- § TC Merkez Bankası ve Hazine ile olan YP işlemler TC risk derecesine göre ağırlıklandırılacaktır. (BB-=%100 RA)
- § Repo kağıtları için karşı taraf kredi riski hesaplanacaktır.
- § Operasyonel Riskler ilave edilmiştir.

Bankaların sermaye gereksinimi artacaktır.

Bazı bankaların ise yurtdışı borçlanma maliyeti ve kredi limitleri olumsuz etkilenebilecektir.

Standart Yöntem İçin Tercih Edilen Teminatlar

- Nakit, mevduat veya mevduat sertifikası
- Altın
- Borçlanma senetleri – ratingine göre
- Borçlanma senetleri – rating yoksa (Likit ve bankalarca çıkartılmış)
- Ana endekste ki hisse senetleri
- Ana endeks dışında, fakat düzenlenmiş piyasalarda işlem gören senetler
- Ana endeks dışında, fakat düzenlenmiş piyasalarda işlem gören senetleri de barındıran fonlar
- İpotek (İpotek karşılığı kredinin şartları ipoteğin ikamet veya ticarî amaçlı bir mülk üzerinde olmasına göre değişmektedir.)

ORTAK KEFALETİ, GRUP ŞİRKETİ KEFALETİ, MÜŞTERİ ÇEK VE SENETLERİ RİSK AZALTICI TEMİNAT OLARAK KABUL EDİLMEMEKTEDİR.

Basel II nin Ülke Ekonomisine Genel Etkileri

- Standart yaklaşımın Basel I'e kıyasla daha riske duyarlı yapısı nedeniyle bankalar için ek sermaye gereksinimi ortaya çıkabilecektir.
- Bankalar kredi verirken daha seçici olacağından kısa vadede kredi hacminde bir daralma söz konusu olabilecektir.
- Bankacılık sistemi için sağlıklı ve detaylı bilgi edinmek daha önemli hale gelecektir.
- Bankalar risk yaratıcı işlemleri yaparken riski azaltacak teminatlara ilişkin politikalarını yeniden düzenleme yoluna gidebileceklerdir.

KOBİ'lerin Yapması Gerekenler

- Sermayelerini güçlendirmek
- Basel II'nin öngördüğü teminat yapısına uyum sağlamak
- Bütçe, planlama, yönetim, kurumsal yönetim gibi kavramları benimseyip geliştirmek.
- Profesyonel finans yönetimine önem vermek.
- Tüm faaliyetlerini kayıt altına almak ve uluslararası standartlarda malî tablolar üretmek.
- Faaliyetlerinden doğan riskleri karşılayacak finansal enstrümanları kullanabilmek.
- Risk yönetimi ve raporlamaya önem vermek ve buna yönelik yatırım yapmak.

Sonuç

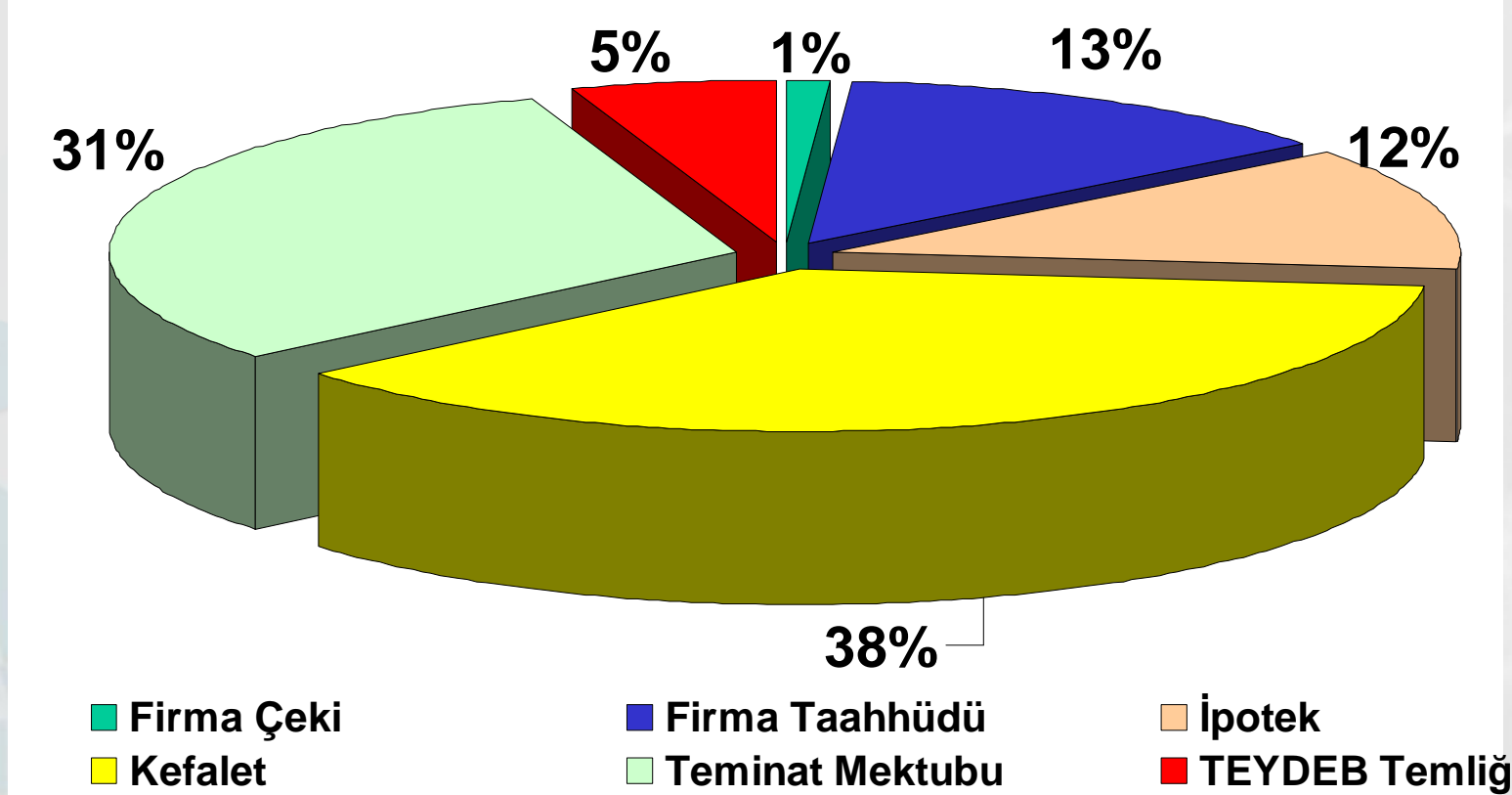
- KOBİ'ler genel olarak, Standart Yöntem'de hem mevcut duruma göre hem de büyük ölçekli şirketlere göre daha avantajlı konuma geçeceklerdir.
- KOBİ kredilerinin hacminde ve fiyatında oluşması beklenen en önemli etki risk primlerinin artması ve kredi faiz oranlarında, işlemlerin risklilik düzeyine bağlı olarak farklılaşmaların belirgin hale gelmesi olacaktır.

TTGV nin Kullandırım Maliyetleri

- Vakıf payı kesintisi ile yıllık iç kârlılık oranımız yaklaşık %2'ye gelmektedir.
- Bunun dışında maddî teminat alınması halinde ise bu teminatlara ilişkin (ipotekte tapu tarafından alınan masraflar, teminat mektubunda bankalarca alınan yıllık komisyon oranı ve TEYDEB temliğinde de noter masrafı) ek maliyetler doğmaktadır.

TTGV Teminat Yapısı

DTM II Kapsamında 3. ay sonu itibariyle desteklenmiş olan 122 projenin toplam sözleşme tutarı 35.625.193 ABD Doları olup teminat dağılımı aşağıdaki gibidir.

Sonuç

- TTGV'nin müşteri profilinde belirgin bir değişiklik artış ya da azalışa neden olacağı düşünülmemektedir.
 - Mali yapısı güçlü KOBİ'lerle ortak kefaleti veya Firma taahhüdü gibi Basel II kapsamında risk azaltıcı teminat olarak kabul edilmeyen güvencelerle çalışılmaktadır.
 - Malî yapısı güçlü olmayan KOBİ'lerin ise Basel II'den sonra Bankacılık sektöründen para bulmaları çok daha güç hale gelecektir.
- TTGV nin teminat yapısında değişikliğe neden olacaktır.
 - İpotek profili değişecektir.
 - Teminat Mektubu almakta zorlanılabilir.
 - Müşteri çek ve senetleri ile TEYDEB Temliği daha yoğun kullanılabilir.